

Демократски фронт
Клуб посланика
Подгорица 17.07.2015

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	14-VII	20.15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/15-149		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Скупштина Црне Горе

На основу члана 187. Пословника Скупштине Црне Горе

Влади Црне Горе – ресорном министарству

Постављам следеће

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Да ли се врши инспекцијски надзор и да ли су подношене прекршајне и кривичне пријаве против концесионара који експлоатишу материјал из корита ријека Црне Горе ?

Постављено питање образложићу на сједници Скупштине Црне Горе посвећеној посланичким питањима, а одговор тражим и у писаној форми.

Посланица:

Др Љиљана Ђурашковић

Демократски фронт
Клуб посланика
Подгорица 28.07.2015. године

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLIJENO:	28. VII 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-149/3
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Скупштина Црне Горе
- н/р Предсједнику, Ранку Кривокапићу

На основу члана 192 Пословника Скупштине Црне Горе

Влада Црне Горе

Министарство пољопривреде и руралног развоја

Министру Петру Ивановићу

Постављам следећа допунска

ПОСЛАНИЧКА ПИТАЊА :

1. Да ли је концесионар који експлоатише пјесак и шљунак дужан да не оставља рупе – кратере, већ да терен врати у првобитно стање?
2. Да ли се уз ријеку налази водно или пољопривредно земљиште, односно, да ли су до краја одређене границе водног земљишта?

Одговор тражим у писаној форми.

Посланица:

Др Љиљана Ђурашковић

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

PRIMLJENO:	2. IX	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-149/7		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Broj: 327-109/15-5
Podgorica, 22.07.2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje gospođe Ljiljane Đurašković

Poslanik Ljiljana Đurašković postavila je, u pisanoj formi, pitanje na koje traži odgovor, u pisanoj formi od strane ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja za sjednicu Skupštine zakazanu za 22. jul 2015. godine.

POSLANIČKO PITANJE

Da li se vrši inspekcijski nadzor i da li su podnošene prekršajne i krivične prijave protiv koncesionara koji eksploatišu materijal iz korita rijeka Crne Gore?

U vezi sa tim, ovo Ministarstvo daje sledeći:

ODGOVOR

Poštovana gospođo Đurašković,

Da, vrši se inspekcijski nadzor. Da, podnošene su prekršajne i krivične prijave.

Kao što znate, Uprava za Vode Crne Gore, koja radi u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, ne vrši inspekcijski nadzor. Zato ste pitanje trebali uputiti Upravi za inspekcijske poslove Crne Gore, koja je, nezavistan organ, a ne organ u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. No, cijeneći Vaše zalaganje, i kako ne bi ostali uskraćeni za odgovor, nastojao sam, koliko je to bilo moguće u roku koji sam imao na raspolaganju, da prikupim podatke za jasan i konkretan odgovor na Vaše pitanje.

Dakle, inspekcijski nadzor eksploatacije rječnih nanosa kako kod koncesionara (to su slučajevi gdje je potpisan koncesioni ugovor i izdata vodna saglasnost), tako i kod nelegalne eksploatacije, vrši se obilascima vodotoka od strane dva inspektora za vode.

Tokom 2013. godine Inspekcija za vode izvršila je 82 inspekcijska pregleda vodotoka Morače, Tare, Lima, Grnčara, Ibra i Gračanice, radi kontrole eksploatacije rječnih nanosa. Donijeto je osam rješenja (jedno rješenje je donijeto koncesionaru, a sedam licima koja nemaju koncesione ugovore), izdat je jedan prekršajni nalog zbog nelegalne eksploatacije pijeska, podnijete su tri krivične prijave Osnovnom državnom tužilaštvu u Beranama, Kolašinu i Podgorici.

Tokom 2014. godine Inspekcija za vode izvršila je 28 inspekcijskih pregleda vodotoka Morače, Tare, Lima, Grnčara, Ibra i Gračanice. Zbog nelegalne eksploatacije riječnih nanosa donijeto je jedno rješenje, sedam ukazivanja za otklanjanje nepravilnosti, izdat je jedan prekršajni nalog i podnijete su tri krivične prijave Osnovnom državnom tužilaštvu u Beranama, Kolašinu i Podgorici.

Od početka 2015. godine do danas, podnijeta je jedna krivična prijava.

Dakle, za poslednjih 30 mjeseci ukupno je podnijeto sedam krivičnih prijava.

Dopustite mi da se sada fokusiram na aktivnosti ovog Ministarstva i Uprave za vode kada je u pitanju rijeka Morača. Dugi niz godina u nazad, devastacija korita rijeka Morače predstavljala je veliki ekološki, ekonomski, pa i estetski problem. Zbog toga je pokrenut "*Projekat regulacije rijeke Morače*". Nelegalna eksploatacija šljunka i pijeska iz korita rijeke i okolnog poljoprivrednog zemljišta stvorili su ogromne kraterne iz kojih se vadio materijal, dok su gomile jalovine ostavljene u samom koritu i na obalama rijeke. Pojedinci su bezskrupulozno polagali pravo na obalu i rijeku, pravdajući se da je to atar sela i njihovo vlasništvo, i bogatili se ne plaćajući nikakve naknade državi za izvađeni materijal.

Neplansko uzimanje nanosnih naslaga dovelo je do obrušavanja obala, ugroženosti vodotoka i priobalja. Obustavljeno je izdavanje koncesija i donijeta odluka da se za najugroženiju dionicu na potezu od ušće Sitnice do Ponara, uradi tehnička dokumentacija za projekat, čijom realizacijom bi se definisalo korito i obaloutvrda za velike i srednje vode, spriječilo dalje urušavanja obala korita rijeke Morače, plavljenje okolnih poljoprivrednih površina i ugrožavanje objekata. Projektom su

definisane tačne količine godišnje produkcije šljunka i pijeska. Jasno je da cilj projekta nije eksploatacija riječnog nanosa, nego uređenje korita rijeke Morače. Uprava za vode uradila je "Glavni projekat regulacije rijeke Morače" na dionici od ušća Sitnice u Botunu, do Ponara. Potom je dobijena ekološka saglasnost na Procjenu uticaja na životnu sredinu. Predmetno područje dužine 7,5 km podijeljeno je na tri dionice. Na prvom javnom tenderu ugovor je dodijeljen firmi Cijevna Komerc, Podgorica za jednu dionicu, jer za ostale nije bilo zainteresovanih. Na drugom tenderu ugovori su dodijeljeni firmam Beton Montenegro, Podgorica i BEMAX, Podgorica jer drugih zainteresovanih nije bilo. Imenovano je preduzeće Eco Aqua Consulting iz Podgorice za vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova u skladu sa Glavnim projektom. To znači da se uređenje korita rijeke Morače vrši se pod okom nadzornog organa.

Cijenim da je ovo dobar primjer kako i na koji način treba postupati kada je u pitanju postizanje dvostrukog cilja: razumna eksploatacija šljunka i uređenje obale.

S poštovanjem,

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	2. IX	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-149/5		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Broj: 327-109/15- 4
Podgorica, 31.07.2015.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predmet: Odgovor na dopunska poslanička pitanja poslanice dr Ljiljane Đurašković

Poslanica dr Ljiljana Đurašković je 28.07.2015. godine postavila u pisanoj formi, sljedeća dopunska

POSLANIČKA PITANJA

1. Da li je koncesionar koji eksploatiše pijesak i šljunak dužan da ne ostavlja rupe-kratere, već da teren vrati u prvobitno stanje?
2. Da li se uz rijeku nalazi vodno ili poljoprivredno zemljište, odnosno, da li su do kraja određene granice vodnog zemljišta?

Odgovor tražim u pisanoj formi.

Na postavljena dopunska poslanička pitanja, **Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja** daje sljedeći

ODGOVOR

1. U vezi sa prvim pitanjem, koje se, uvjereni smo, odnosi na eksploataciju pijeska i šljunaka na vodnom zemljištu (prvenstveno iz korita vodotoka), smatramo da treba iznijeti i pojasniti sljedeće činjenice:

Najveći dio vodotoka Crne Gore su bujičnog karaktera, tj. odlikuje ih nagli porast vodostaja koji prate snažne i destruktivne sile koje uzrokuju pomjeranje velikih količina nanosa šljunka i pijeska.

Imajući u vidu negativni uticaj koji nanešeni materijal može ostaviti na vodotoke, zbog izmjene toka vodotoka, zbog povećanja nivoa vodostaja prilikom nailaska sljedećih bujičnih procesa, Zakon o vodama („Sl.list RCG“, br.27/07 i „Sl.list CG“, br.73/10, 32/11 i 47/11) (a usljed nemogućnosti da država sama eksploatiše rječni materijal) predviđela je i mogućnost regulacije vodotoka kroz koncesije na javnom vodnom dobru.

Sama procedura dodjele koncesija regulisana je Zakonom o koncesijama, dok Zakon o vodama precizira način i uslove pod kojima se koncesiona djelatnost eksploatacije rječnog materijala može i smije odvijati. U postupku dodjele koncesije za eksploataciju rječnog materijala obavezna je izrada koncesionog elaborata i tehničke dokumentacije, koji preciziraju lokaciju, planiraju količine i u konačnom način eksploatacije rječnog materijala na određenom lokalitetu.

Nakon potpisivanja koncesionog ugovora za eksploataciju šljunka i pijeska, koncesionar je dužan, što se i samim ugovorom definiše, svake godine da produžava vodnu saglasnost. Ovaj vodni akt precizira količine rječnog materijala koji se u toku godine mogu eksploatisati, dodatne uslove u vezi vremena rada, načina otpremanja eksploatisanog materijala, a posebno zabranjenih aktivnosti i radnji u vodotoku i njegovoj neposrednoj blizini.

Vraćajući se na Vaše pitanje, a imajući u vidu naprijed navedeno, konkretan odgovor nije ni lako ni jednostavno formulisati, jer regulacioni radovi podrazumijevaju uklanjanje materijala, zbog čega lokalitet nije moguće vratiti u prvobitno stanje, a sa druge strane konfiguracija terena koja je planirana elaboratom i drugom tehničkom dokumentacijom, čija je svrha regulacija vodotoka i smanjenje negativnog uticaja vodotoka na priobalno zemljište, ponekad predviđa i zahvate koji vizuelno mogu izgledati kao rupe-krateri kako bi vodotok pri sljedećim velikim vodama deponovao viškove materijala na tim istim lokalitetima.

Ako imamo u vidu da je vaše pitanje usmjereno na neplanske zahvate u vodotocima koji se dešavaju, odnosno zahvate koji nijesu u skladu sa zakonom, ističemo da Zakon o vodama, u članu 70, predviđa da je privredno društvo koje prilikom eksploatacije rječnih nanosa pričinii štetu dužno da štetu nadoknadi, u skladu sa opštim propisima o naknadi štete. Nadalje isti član predviđa da se naplaćeni iznos naknade štete koristi za saniranje pričinjene štete. Takođe za takve radnje je članom 164 tačka 12 istog zakona predviđeno i prekršajno kažnjavanje novčanom kaznom i izricanjem zaštitne mjere oduzimanja predmeta koji su bili upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja.

2. U vezi sa drugim pitanjem, ovo ministarstvo ističe da je Zakonom o vodama utvrđena definicija, status i granice vodnog zemljišta.

Prema članu 9 tog zakona vodno zemljište, pored prirodnih i vještačkih vodnih tijela, dio su vodnog dobra. Vodno zemljište obuhvata:

- zemljište na kojem je površinska voda trajno ili povremeno prisutna, usljed čega se oblikuju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi, koji određuju vodne i od vode zavisne ekosisteme;
- osnovno korito tekućih voda, uključujući ostrva i obale, do izrazite geomorfološke promjene;
- zemljište potopljeno stajalnim vodama, koje obuhvata obalu, do najvišeg zabilježenog vodostaja;
- napuštena rječna korita, koje voda povremeno plavi, močvare i zemljište koje voda povremeno plavi zbog intervencija u prostoru;
- uređeno inundaciono područje;
- zemljište ispod i pored vodnih objekata.

Zakonom o vodama, nadalje, određeno je da je obala pojas zemljišta koji se proteže neposredno uz korito za veliku vodu vodotoka, jezera, akumulacije i drugih površinskih voda širine do 20 metara za vode od značaja za Crnu Goru, odnosno do 10 metara za vode od lokalnog značaja, zavisno od veličine vodotoka, jezera, akumulacije i drugih površinskih voda i konfiguracije terena.

Članom 10 istog zakona utvrđeno je da priobalno zemljište, u smislu tog zakona, čini pojas zemljišta širine 15 m za vode od značaja za Crnu Goru i 10 m za vode od lokalnog značaja od granice vodnog zemljišta, a koji, po pravilu, služi za održavanje zaštitnih objekata i korita za veliku vodu i druge aktivnosti u upravljanju vodama.

Istim članom je utvrđeno da izuzetno od tog određenja Vlada može utvrditi i drukčiju širinu pojasa priobalnog zemljišta, ukoliko je to potrebno zbog zaštite voda, vodenih i priobalnih ekosistema, uređenja voda, zaštite dobara posebnih vrijednosti i kapitalnih objekata, obavljanja drugih poslova od opšteg interesa u skladu sa zakonom i omogućavanja opšteg korišćenja vodnog dobra.

Vodno zemljište može biti u privatnoj i državnoj svojini, u skladu sa zakonom.

Granice vodnog dobra utvrđuje nadležni organ uprave – Uprava za vode, odnosno nadležni organ lokalne uprave, u zavisnosti od toga da li su u pitanju vode od lokalnog ili državnog značaja i na njihov predlog, budući se radi o dijelu vodnog dobra, upisuju se u katastar nepokretnosti.

Ova zakonska obaveza, u praksi, još nije realizovana zbog velikih finansijskih izdataka koje ova aktivnost zahtijeva i nedovoljnih kadrovskih kapaciteta Uprave za vode i nadležnih organa lokalne uprave, pa se za sada za utvrđivanje granica vodnog dobra koristi postojeće stanje u katastarskim operatima i odredbe Zakona o vodama.

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu („Sl.list RCG“, br. 15/92, 59/92, 27/94 „Sl.list CG“, br.73/10, 32/11), u članu 2, utvrđeno je da se poljoprivrednim zemljištem smatraju oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, trstici, bare, močvare kao i drugo zemljište koje po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima, može da služi opštim interesima, ako se koristi ili može koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Iz navedenog se da zaključiti da status vodnog dobra, odnosno vodnog zemljišta uz rijeku, u ovom trenutku u potpunosti ne isključuje status poljoprivrednog zemljišta u katastru nepokretnosti, prvenstveno zbog zatečenog stanja, odnosno nemogućnosti nadležnih organa da u potpunosti implementiraju Zakon o vodama u tom dijelu.

S tim u vezi valja naglasiti da i u slučaju definitivnog određivanja vodnog zemljišta u skladu sa zakonom, neće biti isključena mogućnost da se određeni djelovi (odnosno površine) vodnog zemljišta koriste za poljoprivrednu proizvodnju, pod uslovom da ta proizvodnja nije u suprotnosti sa ograničenjem prava vlasnika i korisnika vodnog zemljišta utvrđenim Zakonom o vodama, a koji se u osnovi sastoje u tome da sprovedene radnje i aktivnosti ne smiju negativno da utiču na kvalitet i režim voda.

S poštovanjem,

